

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۲/۲۲

رئیس

ما و پشتون‌ها

واقعیت این است که جامعه پشتون برای سایر اقوام پیچیده و نا شناخته باقی مانده است. هیچ کسی در میان منتقدین جامعه پشتون پیدا نمی‌شود که پیچیدگی‌های اجتماعی و فرهنگی این مردم را بدانند. اما نا آگاهانه حکم صادر می‌کنند که تمام پشتون‌ها، تروریست، فاشیست، ضد زن و آزادی استند. گذشته تاریخی این مردم، نشان می‌دهد که زنان پشتون در صحنه‌های جنگ، سیاست، هنر و موسیقی نقش جدی و برجسته داشتند. افراط دینی و مذهبی اما از هر قومی آدم‌های بدوی و متحجر و مخالف زن ساخته است. تمام جامعه پشتون اینگونه نیست که عمران خان و فیسبوک بازان می‌گویند:

1. عایشه درانی، دختری یعقوب علی خان توپچی باشی شاعری از جامعه پشتون افغانستان است که در دوران سلطنت تیمورشاهی و پسرانش می‌زیست. او شیدای دانایی و آزادی بود. شعرهای درانی بی‌نظیر است. صاحب سبک و دیوان است. تاریخ نشان می‌دهد که زنان پشتون در جنگ و سیاست نیز نقش کلیدی داشته‌اند. مثلاً از شاه خانم سلطان ابراهیم لودی به عنوان زن آزاده پشتون یاد می‌کند که پس از اسارت خود را از چنگال دشمن به دریا انداخت. از نازو انا، مادر میرویس نیکه به عنوان سپر قلعه قندهار یاد می‌کند که در جنگ سپاه صفوی و تاریخ سلطه‌های صفوی بر قندهار نقش کلیدی داشته است. نازو وانا در علوم نیز دست بالا داشته است. زرغونه انا، مادر احمدشاه بابا معمار شهر قندهار است که از ساختن حصارهای بلند جلوگیری می‌کند و طرح دفاع شهری توسط مردم را می‌ریزد. او در مدیریت افکار عمومی نیز نقش جدی داشته است. وقتی در شهر آوازه می‌شود که احمدشاه در جنگ هند شکست خورده است. زرغونه دستور می‌دهد، جارچیان در شهر جار بزنند که فردا در مقابل ارگ شاهی جمع شوند. او در مقابل مردم حضور می‌یابد و می‌گوید: «ای همشریان باغیرت و سربلند قندهار، شنیده‌ام در شهر زمزمه می‌شود

د پانو شمیره: له 1 تر 2

که احمدشاه در جنگ با هندوها شکست خورده و ناکام به سوی وطن در حرکت است. من به شما می‌گویم که من بیشتر از شما احمد شاه را می‌شناسم، احمدشاه مرگ را قبول دارد، اما ننگ شکست را قبول ندارد. او در صورتی به قندهار بر خواهد گشت که برای مردم افغانستان پیروزی به ارمغان بیاورد. شما خاطر جمع داشته باشید و به این آوازه‌ها اهمیت ندهید! بزودی خبر کامیابی او را من بشما خواهم داد!».

میرمن سپینه دختری از جامعه پشتون است که حمله ایرانیان بر هرات را در قالب شعر بسیار زیبا و رسا روایت می‌کند. شعرهای او موجود است.

2. ملکه ثریا به عنوان نماد آزادی زنان در تاریخ افغانستان به حساب می‌آید. او زن یک شاه متجدد از قوم پشتون است که عملاً برای نوگرایی و آزادی زنان چادرش را کنار زد. افغانستان یک شاه نوگرا دارد و آن امان الله خان است.

3. در تاریخ موسیقی افغانستان نیز زنان پشتون پیش قدم استند. آنان هم آواز خواندند و هم در محافل رسمی رقصیدند. هیچ کسی نمی‌تواند صدای نغمه را خاموش و انکار کند تا به حرف سیاسی عمران خان مهر تایید بگذارد.

4. حزب خلق، تنها حزب سیاسی با تشکیلات مدرن در تاریخ افغانستان است که در تاسیس آن پشتون‌های چپ‌گرا از دیگران نقش برجسته‌تر داشتند. این دوره عصر طلایی برای زنان بود. صد البته که زنان پشتون بیشترین استفاده را کردند. نغمه تنها آوازخوان زن در گروه هنری وزارت داخله در حکومت چپی‌ها بود. بسیاری از دختران پشتون برای درس و تحصیل در خارج از کشور رفتند.

5. نسل فیسبوکی از لر او بر حرف می‌زنند، اما هیچ کسی لر او بر را نمی‌شناسند. تمام تظاهرات‌های که در خیبر پشتونخواه علیه حکومت پاکستان شکل می‌گیرد، زنان حضور دارند.

6. در بیست سال گذشته از جامعه پشتون ملالی جویا به پارلمان آمد که با سخنرانی چند دقیقه‌ای روی مجاهدین را در تاریخ و دنیا سیاه کرد. ریش سیاف و ربانی و محقق را به باد داد. شکریه بارکزی، بلقیس روشن و سلی غفار از جامعه پشتون سر بلند کرد که یک سره در برابر افراطیت ایستادگی و مبارزه می‌کنند.

7. آخرین مورد یک ماه پیش از سقوط حکومت پیشین یک دختر از هزاره‌جات به قندهار رفت تا دختران پشتون را تدریس کند. هیچ پشتونی مانع این دختر آموزگار نشد.